

Langhylur á djúpum vatni

ORKA SEV greinar í lýtuni elnetið í sambandi við neyðugar útbyggingar, og kanningin, ið skal verða liðug í ár, skal fáa greiði á, um kaðal skal leggjast til Suðuroyar, ella Elverkið á Oyrunum í Vági skal byggjast út. Verður fyrra loysnin vald, kann hetta forkoma langhylsætlanini

Leo Poulsen

SEV ger í lýtuni eina greining av, hvussu skilabest er at útbyggja elnetið í landinum, har undir, hvussu Suðuroyggin frameftir skal verða veitt el.

– Hetta er ein greining, sum vit gera í lýtuni, og sum skal verða liðug í ár, sigur Hákun Durhuus, stjóri í SEV. Spurningurin er, um skilabest er at leggja kaðal úr meginøkinum og suður í Suðuroynna, ella figgjjarliga besta loysnin er, at byggja Elverkið á Oyrunum í Vági út. – Motorarnir á Sundsverkinum hava eina ávísa livitið,

og hon nærkast endanum, og tí gevur tað meining av hyggja at Suðuroynni, samstundis sum hugt verður eftir útbyggingini á Sundi, sigur Hákun Djurhuus.

Hetta við at knýta Suðuroynna upp í meginøkið er ikki nakar heilt nýggjur tanki, tí móguleikin hevur verið umrøddur í frágreiðingum frá SEV fyrr. Men undir øllum umstøðum verður Elverkið í Vági ikki heilt niðurlagt.

– Vit skulu undir øllum umstøðum hava eina back-up skipan, og í hvussu er skal oljan í tangunum verða hildin lunkað. Men um talan verður um nakran avlopshita, dugi

eg ikki at siga á standandi fót, sigur Hákun Djurhuus.

Talar fyri kaðali

Stóra vindmylluætlanin, sum skal fremjast í Húsahaga, talar fyri, at tað helst verður skilabest at leggja kaðal suður í Suðuroynna. Tí illa er hugsandi, at ein vindmyllupark eisini verður sett upp í Suðuroynni.

Umvegis kaðalin ber til at veita vindorku til Suðuroynna, men tað er kortini eingin avgerð tikin um hetta enn.

– Kanningin skal eisini greina, í hvønn mun økti tørvurin í Suðuroynni best kann nøktast. Tað er serliga

nýggja uppsjóvarvirkið, Varðin Pelagic, ið hevur økt um orkutørvin, sigur Hákun Djurhuus.

Tað er eisini eitt ávíst tíðartrýst á útbyggingini, men neyðugu atlitini skulu kortini takast.

– Tað er greitt, at vit ikki kunnu taka atlit til ætlaða langhylin í Vági. Hinvegin lata vit sjálvandi langhylinum avlopshitan, um har verður nakar. Men tað verður undir øllum umstøðum samlaða figgjjarliga og tøkniliga úrslitið av kanninginini, sum verður avgerandi fyri, hvørja loysn vit velja, sigur Hákun Djurhuus, stjóri á SEV.

Vindmylla sum eitt alternativ

ORKA Oddamaðurin fyri langhylinum í Vági kennir einki ítøkiligt til kanningarnar hjá SEV, men hann roknað undir øllum umstøðum við, at byrja við avlopshita frá Elverkinum í Vági

Leo Poulsen

John Henrik Holm er ein av stigtakarunum til langhylin í Vági, men hann kennir ikki til ítøkiligu kanninginina hjá SEV um at leggja kaðal frá meginøkinum til Suðuroyar.

– Undir øllum umstøðum er tað nakað, sum tekur tíð. Arbeiðið skal projekterast og útførast, so eg rokni ikki við, at tað ávirkar okkara verkætlan fyrstu tíðina, sigur John Henrik Holm.

Hann sigur, at tá teir kenna ætlanirnar hjá SEV, taka teir tað harfrá.

– Eg eri ikki bangin fyri, at ein kaðal til Suðuroyar skal forkoma langhylsætlanini. Vit hava havt móguleikan fyri at byggja eina vindmyllu, og harvið generera okkara egnu orku, uppi at venda. Men so skjótt vit vita meira, hava vit eisini betri móguleika at taka støðu út frá, sigur John Henrik Holm, ein av stigtakarunum í stuttari viðmerking.

FAKTA

Grøn multihøll

Tá farið verður undir at byggja eina svimjihøll er tað ikki bara byggikostnaðurin, sum er ein avbjóðing, men kanska serliga rakstrarkostnaðurin, tá høllin er liðug. Høvuðsorsøkin er, at svimjihylur sum heild eru dýrir at reka – tað er dýrt at hita upp vatnið í svimjihylum – og 50 m. svimjihylur eru sjálvsagt væl dýrari at hita upp enn teir 25 m. svimjihylarnir, sum vit hava í Føroyum í dag. Hesin veruleiki er helst eisini størsta orsøkin til, at tað eru so fáir svimjihylur í Føroyum í dag og at ongin 50 m. svimjihylur er her á landi.

Í Vági er tó ein gyttur móguleiki fyri at sleppa undan júst hesari forðing. Á elverkinum hjá SEV í Vági er dagliga ein stór avlopsorka, sum ikki verður brúkt. Avlopsorkan rennur á sjógv (kølivatn frá motorunum) og guvar upp gjøgnum skorsteinarnar. Tekniskt er dýrt at endurnýta avlopshitan frá skorsteinunum, meðan tað er einfalt at endurnýta heita kølivatnið frá motorunum til at hita upp multihøllina. Avlopshitin frá elverkinum hjá SEV í Vági nøktar tørvin at hita upp sjálvvan svimjihylin. Hartil verður sett upp skipan, at hita upp vatnið til brúsur og vatn annars til kravdu hitastigin. SEV hevur víst verkætlanini við einari Grønari Multihøll á Oyrunum í Vági stóran áhugað og hevur verið sera jalig um verkætlanina at verkætlanin kann brúka avlopshitan frá Vágsverkinum.

Av heimasíðuni svimjihollin.com, ið er ein lýsing av multihøllini við 50 m hyl, ið ætlanin er at byggja í Vági.

Skilir ikki spurningin

ORKA – SEV hevur nógvar ætlanir, og vit kunnu ikki bíða eftir, hvat tey gera ella ikki gera, sigur Dennis Holm, borgarstjóri í Vági og ein av stigtakarum til langhylin.

Leo Poulsen

– Eg skilji ikki spurningin! Soleiðis svaraði Dennis Holm, borgarstjóri í Vágs kommunu, tá hann varð spurður, hví neyðugt var hjá Vágs býráð í skundi at játta 600.000 krónur til langhylin. Fyrirhildin, at landið jú hevur játtað fyra milliónir krónur til hylin, og hví iki varð trekt upp á hesar pengarnar, svaraði borgarstjórin, at langhylin kostaði mangt slíkt. – Tað er nógv meiri pening-

ur, enn landið hevur játtað, ið skulu til, sigur Dennis Holm. Tað er flestum kunnugt, at SEV umhugsar framtíðar orkuveiting til Suðuroyar, og valið stendur í lýtuni millum ein kaðal ella at byggja elverkið í Vági út. Men tað hevur onga ávirkan á ætlanirnar hjá stigtakarunum fyri langhyl - ella fyri borgarstjóran. – SEV hevur hundraðtals ætlanir, og verri enn so allar verða fýrðar út í lívið, so tað er ikki nakað vit kunnu ganga og

konkludera við, sigur Dennis Holm. Hetta hóast øll verkætlanin er grundløgð á ta staðfesting, at allur avlopshitan frá elverkinum í Vági fer til spillis, og tí kundi hita langhylin upp ókeypis. – Vísir tað seg, at eingin avlopshiti fæst frá SEV, seta vit bara eina vindmyllu upp, sigur Dennis Holm. Dennis Holm upplýsir annars, at hann ikki var til staðar, tá Vágs býráð viðgjörði eykajáttanina til langhylin.